صفحه‌آرا: مهدی سلامی

اصل و شرح

موتورسواری ضابطه‌مند

پروین داداندیش، مشـــاور وزیر و رئیس مرکز امور زنان و خانواده وزارت کشـــور با بیان اینکه وزیر کشور تأکید کرده اســـت که نباید اجازه داد پدیده‌های اجتماعی به مسائل امنیتی تبدیل شود، اعلام کرد: «سال‌هاست موضوع موتورسواری بانوان مطرح است و دیدگاه‌های متفاوتی در این زمینه وجود دارد. در قانون مانعی برای صدور گواهینامه موتورسیکلت زنان وجود ندارد و حتی پلیس راهور نیز پیگیر پاسخ به مطالبه زنان در زمینه صدور مجوزهای قانونی است. دغدغه پلیس راهور این است که دختران و بانوان عزیز ما بتوانند به‌صورت ضابطه‌مند و قانونی و پس از طی مراحل کسب تصدیق و دریافت گواهینامه، از موتورسیکلت استفاده کنند تا درصورت وقوع هرگونه حادثه یا مواجهه با مأموران قانون متضرر نشوند.»

سخنگوی وزارت کشور در گفت‌وگو با همشهری:

مشکل قانونی و فقهی موتورسواری زنان حل شده است

جامعه پدیا

تعداد زنانی که سوار بر موتورسیکلت در شـــهر رفت‌وآمـــد می‌کنند دائما بیشتر می‌شـــود. جامعه این موضوع را پذیرفته اما هنوز مشکل گواهینامه حل نشده است. ظاهرا سازمان‌های مســـئول موافق صدور گواهینامه هســـتند اما هنوز هیچ‌یک اقدام عملی لازم را انجام نداده‌اند. با این حال با خبرهایی که از دســـتگاه‌های مجری و قانونگذار می‌رسد احتمالا به‌زودی می‌توان شـــاهد صدور گواهینامه موتورســـواری زنـــان بود. ســـخنگوی وزارت کشـــور در گفت‌وگو با همشهری تأکید کرد این وزارتخانه موضـــوع صدور گواهینامه رانندگی برای زنان را دنبال می‌کند.

علی زینی‌وند گفـــت: «وزارت کشـــور در این زمینه نظر مثبـــت دارد، چون موانع قانونـــی رفع و نظریات فقهی مربوط به آن هم پرســـیده شـــده اســـت. قبلا حساسیت‌هایی وجود داشـــت اما الان مانع مذهبی و قانونی برای این کار نیست. به شما اطلاع می‌دهم که وزیر کشور شـــخصا موضوع صدور گواهینامه زنان را پیگیری می‌کند.»

شـــرکت‌های بیمه موافق گســـترش پوشش خود و بیمه کردن زنان موتورســـوار هســـتند اما نداشـــتن گواهینامه مانع انجام این فرآیند قانونی می‌شـــود. در ماده ۲۶ آیین‌نامه راهنمایـــی و رانندگی نیز آمده که هرکس بخواهد با هر نوع وسیله نقلیه موتوری زمینی رانندگی کند باید گواهینامه متناسب را دارا باشد اما محدودیت جنسیتی برای آن مشخص نشده است.

بسیاری از نهادهای مسئول در زمینه صدور گواهینامه موتورسواری زیرمجموعه دولت و وزارت کشور هستند یا به‌نحوی با آن ارتباط دارند.

یک سلام بیشتر

وقتی زیارت امام رضا(ع) با دلتنگی برای رهبر شهید گره می‌خورد

جامعه امروز

فاطمه عسگری‌نیا | روزنامه‌نگار | زائران همان زائرانند؛ جاده همان جاده است؛ حرم همان حرم اما امسال، در دل این حرم، خاطره‌ای تازه شکل گرفته است؛ خاطره بزرگواری که تا همین چندی پیش، زائر همین صحن‌ها و رواق‌ها بود و حالا در گوشه‌ای از همین حرم، آرام گرفته است. امسال زائران امام رضا(ع) با خودشان یک سلام بیشتر به مشهد می‌آورند؛ سلامی که مقصدش رواق دارالذکر است؛ رواقی که برای آشنایان حرم، فقط یک فضای معماری نیست؛ جایی است در امتداد روضه منوره، نزدیک به ضریح امام رضا(ع) و حالا یک خاطره تازه هم در خود جای داده است. زائرانی که برای زیارت امام هشتم راهی مشهد شده‌اند، امسال بعد از سلام به امام رئوف، راهی مزار رهبر شهیدشان می‌شوند؛ مردی که خود سال‌ها با آداب و آیین زیارت، از همین مسیر به پابوسی امام رضا(ع) می‌رفت.

مقصدی نو

شاید برای خیلی‌ها هنوز باور کردنش آسان نباشد. مردی که تا همین چندی پیش، دلمان قرص به بودنش بود حـــالا در جوار امام رضا(ع) آرام گرفته است. مرید می‌رســـد، چند قدم مانده به مزار مراد، گویی آرام‌تر می‌شود. دست بر سینه می‌گذارد، فاتحه‌ای می‌خواند، بعضی‌ها چند لحظه می‌ایستند برخی اما بغض امانشان نمی‌دهد. برای خیلی از زائران، این نخستین سفر به مشهد است که چنین مقصدی هم در آن قرار گرفته است. سال‌های قبل، پایان راه، ضریح امام‌رضا(ع) بود. امسال اما، بعد از آن زیارت، یک مکث دیگر هم هست؛ اول امام‌رضا(ع)، بعد رهبر شهید. اما این دو مکث، امسال در زندگی بسیاری از زائران، به یک روایت مشترک تبدیل شده‌اند؛ روایتی از زیارت، دلتنگی و وداع. شاید به همین دلیل است که مشهد امسال حال دیگری دارد. نه اینکه گنبد طلایی تغییر کرده باشـــد. نه اینکه صحن‌ها همان صحن‌های همیشگی نباشند. نه اینکه صدای صلوات‌ها، قدم‌های زائران یا شلوغی روزهای پایانی صفر تفاوتی کرده باشد. تفاوت در دل زائر است؛ زائری که امسال وقتی وارد حرم می‌شود، یک خاطره تازه هم با خودش دارد. می‌آید برای زیارت امام رضا(ع) اما در گوشه‌ای از دلش، دلتنگ کسی است که حالا دیگر خودش زائر نیست و شاید همین، معنای آن «سلام بیشتر» باشد.

میعاد عاشقان

اما امســـال، در این قصه قدیمی، یک تصویر تازه هم شـــکل گرفته اســـت. زائری که از راه رسیده، اول خودش را بـــه حرم امـــام رضا(ع) می‌رساند. ســـلام می‌دهد. دست روی ســـینه می‌گذارد. شاید کنار ضریح چند دقیقه‌ای می‌ایســـتد. شـــاید حرف‌هایی را کـــه در طول مسیر با خودش آورده، همانجا آرام و بی‌صدا می‌گوید و بعد، راهش را به ســـمت رواق دارالذکر کج می‌کند. مقصدی که تا پیـــش از این برای بســـیاری از زائران، تنهـــا یکی از رواق‌های حرم بود، حالا برایشـــان معنای دیگری پیدا کرده اســـت؛ اینجا مزار رهبر شـــهید است یا بهتر اســـت بگوییم میعاد عاشقان.

سالی عجیب

چه سال عجیبی است امسال. دلتنگی‌ها تمام نمی‌شود. هنوز از کربـــلا برنگشـــته‌ایم. هنوز صدای قدم‌ها در بین‌الحرمین و تصویر گنبدهای حسین(ع) و عباس(ع) در چشـــم‌هایمان مانده اســـت. هنوز حال و هوای آن زیـــارت از دل‌هایمان بیرون نرفته که دوباره راهی خراسان شده‌ایم؛ به رســـم هر سال، به عشـــق امام رضا(ع) اما ته دل، انگار این بار چیزی را با خودمان به مشهد می‌آوریم که سال‌های قبل نبود؛ یک دلتنگی تازه، یک جای خالی و امیـــد به دیداری دوبـــاره؛ دیداری که شـــاید در همین حرم، میان شلوغی زائـــران و عطر اســـپند و صدای صلـــوات، کمی از این دلتنگی را آرام کند.

جاده‌های منتهی به بهشت

مثل هزاران زائر دیگر راهی می‌شـــویم؛ مثل همـــه آدم‌هایی که از شـــهرهای دور و نزدیک، با اتوبوس و خودرو و قطـــار و پای پیاده، خودشان را به مشـــهد می‌رســـانند. بعضی‌ها روزها در راه بوده‌اند؛ بعضی‌ها شـــب را در جاده صبح کرده‌اند و بعضی‌ها هنوز خستگی مسیر در پاهایشان مانده اســـت اما پایان راه برای همه یکی است؛ گنبدی که از دور پیداســـت و دلی که با دیدنش، آرام‌تر می‌شود. جاده‌های منتهی به مشهد در روزهای پایانی صفر همیشه قصه خودشـــان را دارند؛ قصه آدم‌هایی که کوله‌هایشـــان را سبک می‌بندند اما دلشان را سنگین راه می‌اندازند. مادرهایی که دست بچه‌ها را می‌گیرند. پیرمردهایی که آهسته‌تر قدم برمی‌دارند. جوان‌هایی که کفش‌هایشان را برای یک مسیر طولانی آماده کرده‌اند. زن‌هایی که بخشی از راه را به ذکر و دعا می‌گذرانند. در این جاده، آدم‌ها فقط کیلومترهـــا را طی نمی‌کنند. هر کس چیزی با خودش می‌آورد؛ یک نذر، یک حاجت، یک نام، یک دلتنگی و شاید یک عکس در کیف یا قاب گوشی؛ عکس کسی که نیست و زائر او را هم در این زیارت شریک کند. پیاده‌روی تا مشهد، فقط راه رفتن نیست. گاهی آدم برای رسیدن، از خودش فاصله می‌گیرد؛ از خستگی، از آسایش، از روزمرگی چند کیلومتر، چند ســـاعت، چند روز، تا بالاخره گنبد را می‌بیند و آن لحظه، دیگر خستگی راه مهم نیست.

سوغات امسال؛ دلتنگی بیشتر

مشهد امســـال، پایان یک راه نیست. برای خیلی‌ها، ادامه همان راهی است که از کربلا شروع شـــده؛ از بین‌الحرمین، از کنار گنبد عبـــاس، از حرم حســـین و از دلتنگی‌های تمام‌نشدنی این ســـال، راه ادامه پیدا کرده تا خراســـان، تا حرم امام رضا(ع)، تا رواق دارالذکر، تا جایی که زائر، بعد از ســـلام به امامش، می‌ایســـتد و برای رهبر شهیدش فاتحه می‌خواند. امسال، وقتی از حرم بیرون می‌آییم، یک سلام بیشتر گفته‌ایم و شاید یک دلتنگی بیشتر با خودمان به خانه برده‌ایم.

صفحه‌آرا: حامد یزدانی

کار بدون توقف در گرمای ۵۵ درجه

در روزهای اخیر ویدئوهایـــی از فعالیت کارگرهای جنوب کشور در گرمای ۵۵ درجه و رطوبت بالای هوا منتشر شد و در یکی از ویدئوها کارگری برای خلاصی از گرما، تکه‌ای یخ را روی سر و بدن خود می‌چرخاند. همین ویدئوهای چندثانیه‌ای با چشمان هزاران ایرانی گره خوردند و هر کاربری به شیوه خود از فداکاری این کارگران برای حرکت چرخ صنعت نوشتند. در این میان برخی از رعایت‌نشـــدن نکات ایمنی کار گلایه کردند و عده‌ای هم دلشـــان را به فداکاری آن کارگرها قلاب کردند و نوشتند: «دم این کارگرا گرم که توی گرما هم چرخ صنعت رو می‌چرخونن.» و «این فصل کل عسلویه و جنوب همین جوریه، نمی‌شه که کار نکرد.»

شوماخربازی در خیابان

انتشار چند ویدئو از رفتارهای پرخطر رانندگان، واکنش‌های مختلفی در فضای مجازی به‌دنبال داشته است

گزارش

رابعه تیموری | روزنامه‌نگار | از ۲ سال پیش کـــه پلیس برای پایـــان دادن به کورس گذاشـــتن و دوردورهای تفننی صاحبان خودروهای لاکچری، بدون تسامح و اغماض وارد عمل شد، پاتوق‌های این قانون‌شکنان تا حدودی رنگ آرامش به‌خود گرفت، اما خیلی زود این رانندگان خطرآفرین شیفته نمایش، روش دیگری برای جلب توجه و خودنمایی پیدا کردنـــد. هرازگاهی فضای مجازی پر می‌شود از تصاویر رانندگان خودرو، موتورسواران و حتی اسکیت‌سوارانی که با لایی‌کشی و ویراژ و نمایش‌های حادثه‌ساز در خیابان‌های شهر، جان خود و دیگران را به خطر می‌اندازند. این روزها چند ویدئو از رانندگی پرخطر این افراد قانون‌گریز در فضای مجازی دســـت به‌دست می‌شود که واکنش و اعتراض کاربران را در پی داشته است. در یکی از این ویدئوها، نوجوانی اسکیت‌سوار به جمع این رانندگان خطرآفرین پیوسته تا بی‌مبالاتی و بی‌احتیاطی او، وسایل نقلیه غیرموتوری را هم به وسایلی غیرایمن تبدیل کند.

کنترل خودرو از راه دور

در یکی از ویدئوهایی که از بی‌مبالاتی راننده‌ای جوان در یکی از اتوبان‌های شهر منتشر شده، او و سرنشین خودرو درحالی که مشـــغول تفریح و استعمال سیگار هستند با سرعتی سرســـام‌آور تونل را طی می‌کنند. وقتی هم ســـرعت خودرو به اوج می‌رسد، برای کامل کردن هنرنمایی‌شان، راننده به صندلی عقب می‌رود تا خودرو بدون آنکه کسی پشت فرمان باشد، با همان سرعت به مسیر خود ادامه دهد. در این ویدئو دست به‌دست شدن لیوان‌های نوشیدنی میان سرنشینان خودرو، ناهوشیار بودن آنها را به خوبی نشان می‌دهد، اما جملاتی که این جوانان قانون‌شکن، موقع انتشار ویدئو چاشنی و زیرنویس تصاویر کرده‌اند، افتخارشان بـــه قانون‌گریزی را بیشـــتر عیـــان می‌کند: «دوربین الان مـــا رو می‌گیـــره و...». در ویدئوی دیگری که در فضای مجازی وایرال شده، نوجوانی اسکیت‌ســـوار در خیابانی شـــلوغ، با خودروهای در حال عبور کورس می‌گذارد و با حرکات مارپیچی به‌سرعت از لابه‌لای آنها عبور می‌کند یا با گرفتن صندوق عقب خودروها همراه‌شان می‌شود. هر کدام از این ویدئوها به شـــکلی تبدیل به نمایشی برای قانون‌گریزی‌های عجیب شده‌اند.

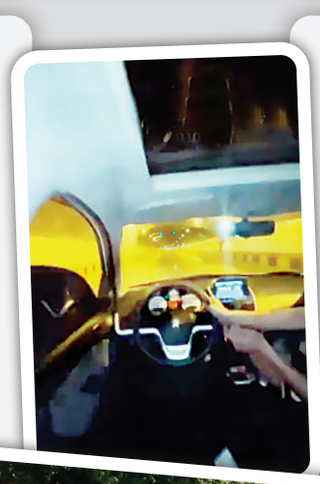

قربانیان شوماخرهای حادثه‌آفرین

انتشـــار هنرنمایی خطرناک و غیرقانونی این راننده و پسرک اسکیت‌سوار در فضای مجازی ســـر درددل کاربـــران را باز کرد و آنهـــا از اتفاقات تلخی نوشتند که در نتیجه رفتارهای پرهول و هراس شوماخرهای معابر شهری رقم خورده است. یکی از این کاربران با انتشار ویدئوی پسرک اسکیت‌سوار نوشته: «پس‌فردا که با این کاراش بین ماشینا آسیب دید، یکی تیتر می‌زنه ای داد بیداد جوونا تو این مملکت حق زندگی ندارن و...» دیگری زیر پست نمایش ویدئوی راننده ناهوشیار نوشته است: «پسر همسایه ما به‌خاطر یک راننده الکلی، قطع نخاع و خونه‌نشین شد و الان ۳ نفر آدم درگیر این پسرن». کاربر دیگری هم در کامنتی نوشـــته اســـت: «حتی فکر اینکه الکل بخوری و پشت فرمون بشـــینی، تن و بدنمو می‌لرزونه، اما بعضی‌ها نه‌تنها این کارو می‌کنن، حتی از پشت فرمون می‌رن کنار و از این فاجعه فیلم می‌گیرن و با افتخار منتشر می‌کنن.» کاربری به نام «نیکو» هم اتفاق تلخ دیگـــری را تعریف کرده است: «دوست دوران مدرسه من و شوهرش در موقع پخش کردن کارت عروسی با یک راننده که ناهوشیار بوده تصادف کردن و یک هفته قبل از عروسی فوت کردن.» و دیگری گفته است: «همین ۳ روز قبل یکی از اقوام همکارم در حال بازگشت از محل کارش بوده که یک راننده که با سرعتی عجیب رانندگی می‌کرد، او را زیر گرفته و هنوز توی بیمارستان است.»

مکث

عطش شهرت

دکتـــر امـــان‌الله قرایـــی مقـــدم، جامعه‌شناس، تئوری ذهنی-حسی را شـــرح حال ایـــن افـــراد عنوان می‌کند و می‌گوید: «براساس نظریه ذهنی-حســـی، کمرنگ‌شـــدن معنویـــات ســـبب می‌شـــود افراد به‌خودنمایی روی آورند و با حرکات نمایشـــی مانند رانندگی خطرناک برای کســـب شـــخصیت تلاش کنند.»

این جامعه‌شـــناس تضاد نهفته در بافـــت اجتماعی کلانشهرها را به شمشـــیری دولبه تعبیر می‌کند که به تشـــخص‌طلبی نوجوانان و تقلید کورکورانه آنها از ســـلبریتی‌ها دامن می‌زند: «گمنامی و بی‌هویتی که در شهرهای بزرگی مانند تهران وجود دارد به نوجوان و جوانان این جســـارت را می‌دهد که بدون نگرانی از قضاوت شدن به رفتارهای نمایشی و غیرمتعارف دست بزنند؛ از طرف دیگر این گمنامی باعث می‌شود افراد در این شهرها با هویتی مادی و فارغ از اصالت خانوادگی یا پیشینه شخصیتی خود شناخته شوند و با تقلید از سلبریتی‌ها، شخصیت مادی قابل پذیرشی برای خود به‌وجود آورند.»

او انتشار ویدئوهای نمایش قانون‌شکنی رانندگان در فضای مجازی را ناشی از تأثیر مادیات در ارزشگذاری می‌دانـــد و توضیح می‌دهد: «وقتی نوجـــوان و جوان احســـاس می‌کند هویت مـــادی و ارزش‌های کاذب باعث محبوب شـــدن و ارتقـــای جایـــگاه او در میان هم‌نسلانش می‌شود، از فضای مجازی به‌عنوان بستری برای خودنمایی و کسب شـــخصیت مادی خود بهره می‌گیرد.» قرایی مقدم که با این رانندگان قانون‌گریز برخورد داشته، ضعف اهرم‌های بازدارنده را در گسترش این رفتارها مؤثر می‌داند: «عوامل فرهنگی و انتظامی که می‌تواننـــد بازدارندگی ایجاد کننـــد، ایفای نقش مؤثری ندارند و در ســـایه این عدم‌نظارت، رفتارهای پرخطر نوجوانان هر روز گسترش پیدا می‌کند و شاهد رانندگی خطرآفرین آنها در جاده‌ها، معابر شـــهری و حتی معابر فرعی داخل شهر و پیاده‌روها هستیم.»

قانون در کمین رانندگان قانون‌شکن

براساس اعلام رئیس پلیس ترافیک شهری پلیس راهور فراجا رفتارهای نمایشـــی رانندگان که از عوامل اصلی بروز تصادفات درون‌شهری هستند، مشمول جریمه، ضبط گواهینامه و در مواردی مشمول پیگرد قانونی و حبس می‌شـــوند. موارد زیر جزو حرکات نمایشی و تخلفات رانندگی محسوب می‌شوند:

- **ویراژ (جریمه حرکات مارپیچ): حرکت مـــداوم بین خطوط یا بین خودروها به‌شکل مارپیچ که بسیار خطرناک است و باعث تصادف‌های ناگهانی می‌شود.**
- **دریفت کشیدن: به معنی سرخوردن کنترل‌شده چرخ‌های عقب در پیچ‌هاست که اگر در معابر عمومی انجام شود، جرم است.**
- **برن آوت: همان گاز دادن شدید و سوزاندن لاستیک‌ها برای ایجاد دود اســـت که حرکتی خطرناک، آزاردهنده و مصداق اخلال در نظم عمومی است.**
- **تک‌چرخ با موتور: به معنی بالا آوردن چرخ جلو و حرکت روی چرخ عقب در موتورسیکلت**
- **دونات‌زدن (چرخش دایره‌ای) خودرو: به چرخش سریع خودرو روی یک نقطه خاص با صدای زیاد و سایش شدید لاستیک‌ها دونات زدن می‌گویند.**
- **توقف یا حرکات ناگهانی نمایشی: ترمز ناگهانی با هدف نمایش قدرت ترمز یا ایجاد صدا و گاز دادن مکرر درجا با صدای زیاد**
- **حرکات نمایشی گروهی: به معنی انجام حرکات همزمان و هماهنگ توسط چند خودرو یا موتورسیکلت در خیابان یا بزرگراه‌ها**
- **سرعت‌گرفتن ناگهانی (لانچ) در خیابان: شروع پرقدرت با شتاب بالا در محل چراغ قرمز یا تقاطع‌ها. لانچ نام دارد که بدون برخورد، مصداق تخلف حادثه‌ساز است.**